Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE OPĆEG SUDA (peto vijeće)

13. rujna 2017.*

„Tužba za poništenje – EFRR – Smanjenje financijske potpore – Program Interreg II/C ‚Zaštita od poplave Rajna-Meuse' – Nepoštovanje roka za donošenje odluke – Bitna povreda postupka – Očito osnovana tužba"

U predmetu T-119/10,

Kraljevina Nizozemska, koju su zastupali Y. de Vries, J. Langer i C. Wissels, a zatim J. Langer i M. Bulterman i B. Koopman, u svojstvu agenata,

tužitelj,

kojeg podupire

Kraljevina Belgija, koju su zastupali M. Jacobs i T. Materne, a zatim M. Jacobs i J.-C. Halleux, u svojstvu agenata,

i

Francuska Republika, koju su zastupali G. de Bergues i B. Messmer, a zatim J. Bousin i D. Colas, u svojstvu agenata,

intervenijenti,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju R. Wim i A. Steiblytė, u svojstvu agenata,

tuženik,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a radi poništenja Odluke Komisije C(2009) 10712 od 23. prosinca 2009. o smanjenju potpore koju je u okviru Programa inicijative Zajednice Interreg II/C „Zaštita od poplave Rajna-Meuse" Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) dodijelio Kraljevini Belgiji, Saveznoj Republici Njemačkoj, Francuskoj Republici, Velikom Vojvodstvu Luksemburgu i Kraljevini Nizozemskoj na temelju Odluke Komisije C(97) 3742 od 18. prosinca 1997. (EFRR br. 970010008),

OPĆI SUD (peto vijeće),

u sastavu: D. Gratsias, predsjednik, I. Labucka (izvjestiteljica) i I. Ulloa Rubio, suci,

tajnik: E. Coulon,

* Jezik postupka: nizozemski

donosi sljedeće

Rješenje

Pravni okvir

1 Za programska razdoblja 1989.-1993. i 1994.-1999. pravila o strukturnim fondovima (osobito ona koja se tiču ciljeva, programiranja, plaćanja, upravljanja, nadzora i financijskih ispravaka) uređena su osobito Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2052/88 od 24. lipnja 1988. o zadaćama strukturnih fondova i njihovoj učinkovitosti te o koordinaciji aktivnosti među njima i njihovih aktivnosti s aktivnostima Europske investicijske banke i drugih postojećih financijskih instrumenata (SL 1988., L 185., str. 9.), koja je izmijenjena Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2081/93 od 20. srpnja 1993. (SL 1993., L 193., str. 5.) te Uredbom Vijeća (EEZ) 4253/88 od 19. prosinca 1988. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2052/88 u pogledu koordiniranja aktivnosti različitih strukturnih fondova među njima samima te s projektima Europske investicijske banke i drugih postojećih financijskih instrumenata (SL 1988., L 374, str. 1.) koja je izmijenjena Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2082/93 od 20. srpnja 1993. (SL 1993., L 193, str. 20.).

2 U članku 24. Uredbe br. 4253/88 određuje se:

„1. Ako provedba aktivnosti ili mjere ne opravdava ni dio ni cijeli iznos za nju dodijeljene financijske potpore, Komisija će u suradnji s državom članicom na odgovarajući način ispitati slučaj tako što će zatražiti od države članice ili tijela koje je ona imenovala za provedbu aktivnosti da u određenom roku dostavi svoja očitovanja.

2. Nakon te provjere Komisija može smanjiti ili privremeno obustaviti potporu za predmetnu aktivnost ili mjeru ako se prilikom ispitivanja potvrdi nepravilnost ili ako je došlo do značajne promjene koja utječe na narav ili uvjete provedbe projekta ili mjere za koju nije bilo zatraženo odobrenje Komisije.

[…]” [neslužbeni prijevod]

3 Uredbe br. 2052/88 i 4253/88, zamijenjene su s učinkom od 1. siječnja 2000., Uredbom Vijeća (EZ) br. 1260/1999 od 21. lipnja 1999. o utvrđivanju općih odredaba o strukturnim fondovima (SL 1999., L 161, str. 1.).

4 U skladu s člankom 52. stavkom 1. Uredbe br. 1260/1999 ta uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu, uključujući potpuno ili djelomično ukidanje pomoći koju odobrava Vijeće ili Komisija na temelju Uredbi br. 2052/88 i 4253/88 ili na temelju bilo kojeg drugog zakonodavstva koje se na dan 31. prosinca 1999 primjenjuje na predmetnu pomoć.

5 Uredba br. 1260/99 stavljena je izvan snage Uredbom Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu (SL 2006., L 210, str. 25.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 14., svezak 2., str. 120.).

6 U članku 100. Uredbe br. 1083/2006 nazvanom „Postupak” određuje se:

„1. Prije donošenja odluke o financijskom ispravku, Komisija pokreće postupak obavješćivanjem države članice o privremenim zaključcima i zahtjevom prema državi članici da dostavi svoje komentare u roku dva mjeseca.

Kada Komisija predloži financijski ispravak na osnovi ekstrapolacije ili paušalnog iznosa, država članica ima mogućnost dokazati, provjerom predmetne dokumentacije, da je stvarni opseg nepravilnosti bio manji od procjene Komisije. U dogovoru s Komisijom država članica može ograničiti opseg ovog ispitivanja na odgovarajući dio ili na uzorak predmetne dokumentacije. Osim u propisno utemeljenim slučajevima, vrijeme dozvoljeno za navedenu provjeru ne može premašiti razdoblje od dodatna dva mjeseca od isteka dvomjesečnog razdoblja iz prvog podstavka.

2. Komisija uzima u obzir sve dokaze koje država članica dostavi u okviru vremenskih ograničenja navedenih u stavku 1.

3. Kada država članica ne prihvaća privremene zaključke Komisije, poziva se na saslušanje pred Komisijom, gdje se obje strane u suradnji koja se zasniva na partnerstvu nastoje dogovoriti o primjedbama i zaključcima.

4. U slučaju dogovora, država članica može ponovno uporabiti predmetna sredstva Zajednice u skladu s drugim podstavkom članka 98. stavka 2.

5. Ako se ne postigne dogovor, Komisija donosi odluku o financijskom ispravku u roku od šest mjeseci od datuma saslušanja uzimajući u obzir sve informacije i primjedbe koje su dostavljene tijekom postupka. Ako ne dođe do saslušanja, razdoblje od šest mjeseci počinje teći dva mjeseca od datuma na koji je Komisija poslala poziv.”

7 Članak 105. Uredbe br. 1083/2006, naslovljen „Prijelazne odredbe”, u svojem stavku 1. propisuje:

„Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu, uključujući potpuno ili djelomično ukidanje, pomoći koju sufinanciraju strukturni fondovi ili projekta koji sufinancira Kohezijski fond i koji odobrava Komisija na osnovi Uredbe (EEZ) br. 2052/88 […], (EEZ) br. 4253/88 […], (EZ) br. 1164/94 […] i (EZ) br. 1260/1999 ili na osnovi drugog zakonodavstva koje se na dan 31. prosinca 2006. primjenjuje na predmetnu pomoć, te koje se posljedično i nakon tog primjenjuje na predmetnu pomoć ili predmetne projekte sve do njihova zaključenja.”

8 Članak 108. Uredbe br. 1083/2006, naslovljen „Stupanje na snagu”, u stavcima 1. i 2. određuje:

„Ova [u]redba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Odredbe utvrđene u člancima 1. do 16., 25. do 28., 32. do 40., 47. do 49., 52. do 54., 56., 58. do 62., 69. do 74., 103. do 105. i 108. primjenjuju se najkasnije od datuma stupanja na snagu ove Uredbe samo na programe za razdoblje 2007. do 2013. Ostale odredbe primjenjuju se od 1. siječnja 2007.”

9 Uredba br. 1083/2006 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006. (SL 2013., L 347, str. 320., i ispravak u SL 2016., L 200, str. 140.).

10 U pogledu financijskih korekcija, članak 145. Uredbe br. 1303/2013 propisuje:

„1. Prije donošenja odluke o financijskoj korekciji, Komisija pokreće postupak slanjem obavijesti državi članici o privremenim zaključcima svog ispitivanja te traži od države članice dostavu njenih komentara u roku od dva mjeseca.

2. Kad Komisija predloži financijsku korekciju na temelju ekstrapolacije ili fiksne stope, država članica provjerom predmetne dokumentacije ima mogućnost ukazati na to da je stvarni opseg nepravilnosti bio manji od onog koji je procijenila Komisija. U dogovoru s Komisijom država članica može ograničiti opseg ovog ispitivanja na odgovarajući dio ili na uzorak predmetne dokumentacije. Osim u valjano utemeljenim slučajevima, dopušteno vrijeme za taj pregled je najviše još dva dodatna mjeseca nakon dvomjesečnoga razdoblja iz stavka 1.

3. Komisija uzima u obzir sve dokaze koje država članica dostavi unutar rokova navedenih u stavcima 1. i 2.

4. Ako država članica ne prihvaća privremene zaključke Komisije, država članica se poziva na saslušanje pred Komisijom kako bi se osiguralo da su svi relevantni podaci i primjedbe dostupni kao temelj za zaključke Komisije o primjeni financijskih korekcija.

5. U slučaju dogovora i ne dovodeći u pitanje stavak 7. ovog članka, država članica može ponovno upotrijebiti predmetne fondove ili [Europski fond za pomorstvo i ribarstvo] EFPR u skladu s člankom 143. stavkom 3.

6. Da bi se primijenile financijske korekcije, unutar šest mjeseci od saslušanja ili primitka dodatnih podataka Komisija putem provedbenih akata donosi odluku ako država članica nakon saslušanja pristane dostaviti dodatne podatke. Komisija uzima u obzir sve podatke i primjedbe dostavljene tijekom postupka. Ako ne dođe do saslušanja, razdoblje od šest mjeseci počinje teći dva mjeseca od datuma kada je Komisija poslala poziv na saslušanje.

7. Ako Komisija, pri vršenju svojih zadaća iz članka 75., ili Europski revizorski sud, primijete nepravilnosti koje predstavljaju ozbiljan nedostatak u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, financijskom korekcijom koja proizlazi iz njih umanjuje se iznos potpore iz fondova ili EFPR-a operativnom programu.

Prvi podstavak ne primjenjuje se u slučaju ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole koji je, prije dana kada su ga Komisija ili Europski revizorski sud primijetili:

(a) bio zabilježen u izjavi o upravljanju, godišnjem izvješću o kontroli ili revizorskom mišljenju podnesenom Komisiji u skladu s člankom 59. stavkom 5. Financijske uredbe ili u nekom drugom revizorskom izvješću tijela za reviziju predanom Komisiji i poduzete su odgovarajuće mjere; ili

(b) država članica je poduzela odgovarajuće mjere za njegov popravak.

Procjena ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole temelji se na primjenjivom pravu u vrijeme kad su podnesene odgovarajuće izjave o upravljanju, godišnja izvješća o kontroli i revizorska mišljenja.

Prilikom odlučivanja o financijskoj korekciji, Komisija:

(a) poštuje načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir prirodu i težinu ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole i njegov financijski učinak na proračun Unije;

(b) u svrhu primjene fiksne stope ili ekstrapolirane korekcije, isključuje nepravilne izdatke koje je država članica prethodno otkrila, za koje je izvršena prilagodba na računima u skladu s člankom 139. stavkom 10. i izdatke čija je zakonitost i pravilnost predmetom tekuće procjene prema članku 137. stavku 2.;

(c) uzima u obzir fiksnu stopu ili ekstrapolirane korekcije koje država članica primijeni na izdatke za ostale ozbiljne nedostatke koje država članica otkrije kad procjenjuje rizik za proračun Unije.

8. Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi dodatna postupovna pravila za financijske korekcije iz članka 144. stavka 7.”

11 Prema odredbi članka 152. Uredbe br. 1303/2013:

„1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ni na izmjenu, kao ni na potpuno ili djelomično ukidanje pomoći koju je Komisija odobrila na temelju Uredbe (EZ) br. 1083/2006 ili bilo kojeg drugog zakona koji se primjenjuje na tu pomoć na dan 31. prosinca 2013. Ta Uredba i drugo mjerodavno zakonodavstvo se dosljedno primjenjuju nakon 31. prosinca 2013. na tu pomoć ili dotične operacije do njihova zaključenja. Za potrebe ovog stavka, pomoć obuhvaća operativne programe i velike projekte.

2. Zahtjevi za primanje pomoći podneseni ili odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006 ostaju valjani.

3. Ako se država članica koristi mogućnosti iz članka 123. stavka 3., može predati zahtjev Komisiji da upravljačko tijelo obavlja funkcije tijela za ovjeravanje odstupajući od članka 59. stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1083/2006 za odgovarajuće operativne programe koji se provode na temelju Uredbe (EZ) br. 1083/2006. Uz zahtjev se prilaže procjena koju je izvršilo revizorsko tijelo. Komisija na temelju informacija koje je na raspolaganje stavilo revizorsko tijelo i iz vlastitih revizija sa sigurnošću utvrdi da sustavi upravljanja i kontrole tih operativnih programa učinkovito funkcioniraju i da upravljačko tijelo, koje obavlja funkcije tijela za ovjeravanje, neće dovesti u pitanje njihovo funkcioniranje, obavješćuje državu članicu o svojoj suglasnosti u roku od dva mjeseca od datuma primitka zahtjeva.”

12 U članku 153. Uredbe (EZ) br. 1303/2013 navodi se sljedeće:

„1. Ne dovodeći u pitanje odredbe utvrđene u članku 152., Uredba (EZ) br. 1083/2006 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

2. Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XIV.”

13 U članku 154. Uredbe br. 1303/2013 određuje se:

„Ova [u]redba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci od 20. do 24., članak 29. stavak 3., članak 38. stavak 1. točka (a), članci 58. i 60., članci od 76. do 92., članci 118., 120. i 121. te članci od 129. do 147. primjenjuju se s učinkom od 1. siječnja 2014.

Članak 39. stavak 2. sedmi podstavak druga rečenica i članak 76. peti stavak primjenjuju se s učinkom od dana kada stupi na snagu izmjena Financijske uredbe s obzirom na opoziv odobrenih sredstava.”

Okolnosti spora

14 Odlukom C(97) 3742 od 18. prosinca 1997. Komisija Europskih zajednica odobrila je jedinstven programski dokument dodjele potpora Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) operativnom programu u okviru inicijative Zajednice - Interreg II/C -u korist područja koja su obuhvaćena ciljevima br. 1, 2 i 5 (b) te drugim područjima u Kraljevini Belgiji, Saveznoj Republici Njemačkoj, Francuskoj Republici, Velikom Vojvodstvu Luksemburgu i Kraljevini Nizozemskoj, uz financiranje EFRR-a u najvišem iznosu od 137 118 000 eura.

15 Odlukom Komisije C(2000) 300 od 25. veljače 2000. taj najviši iznos povećan je na 141 077 000 eura.

16 Dopisom od 21. ožujka 2003. nizozemske vlasti postavile su zahtjev za konačno plaćanje.

17 U razdoblju između lipnja 2004. i lipnja 2005. Komisija je provela više kontrolnih posjeta u okviru završne revizije programa koje je u programskom razdoblju 1994. – 1999. sufinancirao EFRR.

18 Dopisima od 7. rujna 2005. i 24. siječnja 2006. Komisija je dostavila svoje revizorsko izvješće. U verziji na nizozemskom jeziku dostavljenoj nizozemskim tijelima 7. veljače 2006. navedene su određene nepravilnosti.

19 Nizozemska tijela očitovala su se na navedeno revizorsko izvješće navodeći nove elemente.

20 Komisija je dopisom od 14. svibnja 2008. dostavila konačno izviješće o reviziji nizozemskim tijelima u skladu s člankom 24. Uredbe 4253/88. Nizozemska verzija poslana im je 15. rujna 2008.

21 Nakon saslušanja održanog 23. veljače 2009., nizozemska tijela navela su nove elemente.

22 Odlukom C(2009) 10712 od 23. prosinca 2009. o smanjenju potpore koju je u okviru Programa inicijative Zajednice Interreg II/C „Zaštita od poplave Rajna-Meuse" Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) dodijelio Kraljevini Belgiji, Saveznoj Republici Njemačkoj, Francuskoj Republici, Velikom Vojvodstvu Luksemburgu i Kraljevini Nizozemskoj na temelju Odluke Komisije C(97) 3742 od 18. prosinca 1997. (EFRR br. 970010008), Komisija je smanjila ukupan iznos potpore koju je EFRR dodijelio za 7 066 643 eura (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

Postupak i zahtjevi stranaka

23 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 5. ožujka 2010. Kraljevina Nizozemska pokrenula je ovaj postupak.

24 Opći sud 11. kolovoza 2010. ispitao je stranke o mogućem prekidu postupka u ovom predmetu bilo do proteka rokova za žalbu protiv odluka Općeg suda kojima se završavaju postupci u predmetima T-265/08, Njemačka/Komisija i T-270/08, Njemačka/Komisija, bilo do objave odluka Suda o žalbama protiv odluka Općeg suda u navedenim predmetima.

25 Rješenjem predsjednika četvrtog vijeća Općeg suda od 13. rujna 2010., taj sud odlučio je prekinuti postupak u ovom predmetu bilo do proteka rokova za žalbu protiv odluka Općeg suda kojima se završavaju postupci u predmetima T-265/08, Njemačka/Komisija i T-270/08, Njemačka/Komisija, bilo do objave odluka Suda o žalbama protiv odluka Općeg suda u navedenim predmetima.

26 Sud je 24. lipnja 2015. objavio presudu Njemačka/Komisija (C-549/12 P i C-54/13 P, u daljnjem tekstu: presuda povodom žalbe, EU:C:2015:412) kojom je taj sud poništio odluke o financijskoj korekciji o kojoj je riječ u tim predmetima, a koje se odnose na programe financiranja prije 2000. godine, navodeći po službenoj dužnosti Komisijinu povredu šestomjesečnog roka iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

27 Presudom povodom žalbe također su ukinute presude od 19. rujna 2012., Njemačka/Komisija (T-265/08, EU:T:2012:434) i od 21. studenog 2012., Njemačka/Komisija (T-270/08, neobjavljena, EU:T:2012:612) u dijelu u kojem je Opći sud odbio tužbe Savezne Republike Njemačke.

28 Opći sud 2. srpnja 2015. pozvao je stranke da dostave svoja očitovanja o učinku presude povodom žalbe na ovaj predmet.

29 Kraljevina Nizozemska i Komisija podnijele su svaka svoja očitovanja 13. i 15. srpnja 2015.

30 U svojem očitovanju Kraljevina Nizozemska smatra da pobijanu odluku treba poništiti jer je Komisija povrijedila šestomjesečni rok iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

31 Komisija je sa svoje strane skrenula pažnju Općem sudu na žalbe koje su podnesene protiv presuda od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-111/12, neobjavljena, EU:T:2015:28) i od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-109/12, neobjavljena, EU:T:2015:29) kojima je Opći sud poništio odluke o predmetnim financijskim korekcijama koje se odnose na programe financiranja prije 2000. godine zato što je Komisija povrijedila šestomjesečni rok iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

32 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 20. svibnja 2015. i 28. svibnja 2015. Kraljevina Belgija i Francuska Republika zatražile su intervenciju u ovom predmetu u potporu zahtjevu Kraljevine Nizozemske. Odlukama od 4. kolovoza 2015. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odobrio je te intervencije.

33 Kraljevina Belgija i Francuska Republika podnijele su svoje podneske, a glavne stranke svoja očitovanja na te podneske u za to određenim rokovima.

34 Opći sud je 16. prosinca 2015. pozvao stranke da, u smislu mogućeg prekida postupka, dostave svoja očitovanja o učinku žalbi Komisije na presude od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-111/12, neobjavljena, EU:T:2015:28), od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-109/12, neobjavljena, EU:T:2015:29), i od 15. srpnja 2015., Portugal/Komisija (T-314/13, neobjavljena, EU:T:2015:493).

35 Dopisima od 22. prosinca 2015. i 4. siječnja 2016. Komisija i Kraljevina Nizozemska su, svaka ponaosob, navele da ne prigovaraju prekidu postupka u ovom predmetu dok se čeka odluka Suda u predmetima C-139/15 P i C-140/15 P, Komisija/Španjolska i C-495/15 P, Komisija/Portugal.

36 Odlukom od 12. siječnja 2016. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda donio je odluku o prekidu postupka u ovom predmetu do donošenja odluke Suda u predmetima C-139/15 P i C-140/15 P, Komisija/Španjolska i C-495/15 P, Komisija/Portugal.

37 Presudama od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-139/15 P, EU:C:2016:707) i od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-140/15 P, EU:C:2016:708), Sud je odbio žalbe podnesene protiv presuda od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-111/12, neobjavljena, EU:T:2015:28) i od 20. siječnja 2015., Španjolska/Komisija (T-109/12, neobjavljena, EU:T:2015:29).

38 Budući da je sastav vijeća Općeg suda izmijenjen, sutkinja izvjestiteljica raspoređena je u peto vijeće kojem je, slijedom navedenog, ovaj predmet dodijeljen.

39 Dopisom od 27. listopada 2016. Kraljevina Nizozemska podnijela je zahtjev za nastavak postupka u kojem je ponovila stajalište iz dopisa od 13. srpnja 2015. te je pozvala Opći sud da odluku u ovom predmetu temelji na članku 132. Poslovnika Općeg suda.

40 Rješenjem predsjednika Suda od 10. studenog 2016., Komisija/Portugal (C-495/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:907), predmet C-495/15 P brisan je iz upisnika Suda nakon što je Komisija povukla svoj zahtjev.

41 Komisija je 11. studenog 2016. obavijestila Opći sud da ne prigovara nastavku postupka.

42 Odlukom od 1. prosinca 2016. predsjednik petog Vijeća Općeg suda obavijestio je stranke o nastavku postupka.

43 Općі sud je 20. prosinca 2016. pozvao stranke da se očituju o učincima presuda od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-139/15 P, EU:C:2016:707) i od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-140/15 P, EU:C:2016:708) u ovom postupku.

44 Dopisom od 22. prosinca 2016. u svojim očitovanjima Komisija je istaknula da Općі sud raspolaže svim potrebnim elementima da donese svoju odluku u ovom predmetu.

45 Dopisom od istog dana Kraljevina Nizozemska je, s jedne strane, obavijestila Općі sud da se ne želi usmeno očitovati na raspravi i, s druge strane, ponovo je pozvala Općі sud da odluku u ovom predmetu temelji na članku 132. Poslovnika Općeg suda, navodeći da Komisija nije poštovala šestomjesečni rok iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

46 Dopisima od 5. i 9. siječnja 2017. Kraljevina Belgija i Francuska Republika navele su da smatraju također da Komisija nije poštovala propisani rok i da pobijanu odluku, stoga, na tom temelju valja poništiti.

47 Općі sud 10. ožujka 2017. pozvao je stranke da se očituju o tužbenom razlogu koji je Općі sud utvrdio po službenoj dužnosti u okviru članka 132. Poslovnika., a koji se odnosi na bitne povrede postupka koje je učinila Komisija.

48 Kraljevina Nizozemska i Komisija podnijele su svoja očitovanja 21. ožujka 2017.

49 Komisija je smatrala da je Općі sud mogao rješenjem tužbu proglasiti očito osnovanom na temelju članka 132. Poslovnika. Sa svoje strane Kraljevina Nizozemska također je smatrala da je Općі sud mogao odlučiti rješenjem na temelju članka 132. Poslovnika i tužbu rješenjem proglasiti očito osnovanom.

50 Istog dana Kraljevina Belgija smatrala je da je Općі sud trebao po službenoj dužnosti utvrditi postojanje tužbenog razloga koji se temelji na bitnoj povredi postupka koju je počinila Komisija.

51 Francuska Republika je 22. ožujka 2017. istaknula svoja očitovanja smatrajući da je Općі sud u ovom slučaju mogao na temelju članka 132. Poslovnika rješenjem proglasiti tužbu očito osnovanom.

52 Kraljevina Nizozemska, koju podupiru Kraljevina Belgija i Francuska Republika, od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi pobijanu odluku;

– naloži Komisiji snošenje troškova.

53 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu kao neosnovanu;

– naloži Kraljevini Nizozemskoj snošenje troškova.

Pravo

54 Najprije treba smatrati da se zahtjevi Kraljevine Nizozemske odnose na poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se ona tiče te države jer se tužbeni razlozi koje je istaknula Kraljevina Nizozemska odnose na položaj te države.

55 Na temelju članka 132. Poslovnika, kad su Sud ili Opći sud već odlučivali o jednom ili više pravnih pitanja koja su jednaka
onima istaknutim u tužbenim razlozima i Opći sud utvrdi da su činjenice utvrđene, on može, nakon zatvaranja pisanog dijela postupka i na prijedlog suca izvjestitelja, nakon što sasluša stranke, odlučiti proglasiti tužbu očito osnovanom obrazloženim rješenjem kojim se upućuje na relevantnu sudsku praksu.

56 O ovom predmetu Opći sud smatra da su ispunjene pretpostavke primjene članka 132. Poslovnika i odlučuje donijeti odluku bez daljnjeg provođenja postupka.

57 Na prvom mjestu, Kraljevina Nizozemska, koju podupiru Kraljevina Belgija i Francuska Republika, smatra da pobijanu odluku valja poništiti jer je ona donesena nakon isteka šestomjesečnog roka iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

58 Komisija sa svoje strane, ponajprije smatra da Uredba br. 1083/2006 nije mjerodavan pravni okvir na temelju kojeg valja ocijeniti pravila postupka koja se primjenjuju na odluke o financijskoj korekciji za programe koji prethode razdoblju od 2007. do 2013.

59 Smatra da je u ovom slučaju Uredba br. 4253/88 mjerodavna uredba za ocjenu jesu li poštovana bitna pravila postupka, čiji članak 24. ne određuje nikakav rok za usvajanje odluke o financijskoj korekciji.

60 Nadalje, u pogledu primjene Uredbe br. 1083/2006 u ovom predmetu, Komisija pojašnjava da se rokovi iz članka 100. stavka 5. navedene uredbe odnose samo na programe uspostavljene nakon 1. siječnja 2007. pa se ne mogu primjenjivati na programe koji prethode tom datumu

61 Dodaje da iz članka 105. Uredbe 1083/2006 proizlazi da se sufinancirani projekti odobreni u okviru ranijeg sustava nadalje provode u skladu s tim sustavom do njihova dovršetka.

62 Isto tako, prema Komisiji, pravila postupka čine neraskidivu cjelinu s materijalnopravnim pravilima pa ne može doći do retroaktivne primjene rokova iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

63 U tom smislu valja navesti da se Kraljevina Nizozemska nije pozvala na tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006 u tužbi, nego u okviru očitovanja o učincima presude povodom žalbe u ovom postupku, tako da ga valja shvatiti kao novi tužbeni razlog.

64 Međutim, neovisno od pitanja dopuštenosti takvog tužbenog razloga, valja navesti da prema sudskoj praksi, nepoštovanje pravila postupka koje se odnose na donošenje akta koji na osobu negativno utječe predstavlja bitnu povredu postupka, na što Sud Europske unije štoviše treba paziti po službenoj dužnosti (vidjeti presude od 4. rujna 2014., Španjolska/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, t.103. i navedenu sudsku praksu te od 4. rujna 2014., Španjolska/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, t. 103. i navedenu sudsku praksu).

65 U tom pogledu valja podsjetiti da prema ustaljenoj sudskoj praksi, osim u posebnim slučajevima poput osobito onih predviđenih u poslovnicima sudova Unije, potonji ne mogu svoju odluku temeljiti na razlogu pravne naravi koji je istaknut po službenoj dužnosti, čak i kada je određen propisom, ako prethodno nisu pozvali stranke da se o tom razlogu očituju (vidjeti također presudu povodom žalbe, t. 93. i navedenu sudsku praksu).

66 No, u ovom predmetu, u prvom redu, što se tiče pitanja roka u kojem treba donijeti odluku o financijskoj korekciji Opći sud saslušao je stranke u okviru mjere upravljanja postupkom koju je poduzeo nakon objave presude povodom žalbe kojom je Sud poništio odluke o financijskoj korekciji o kojoj je riječ u tom predmetu, a koje se odnose na programe financiranja prije godine 2000., navodeći po službenoj dužnosti Komisijinu povredu šestomjesečnog roka iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

67 U drugom redu, Opći je sud nastavno na presude od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-139/15 P, EU:C:2016:707), i od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-140/15 P, EU:C:2016:708), poduzeo drugu mjeru upravljanja postupkom.

68 Prema tome, valja navesti da su stranke bile u mogućnosti očitovati se o primjeni roka iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

69 Na drugom mjestu, što se tiče propisa koji se primjenjuje u ovom slučaju, valja podsjetiti da je Uredba br. 4253/88 stavljena izvan snage Uredbom br. 1260/1999 s učinkom na dan 1. siječnja 2000. Potonja uredba stavljena je izvan snage, s učinkom na dan 1. siječnja 2007., Uredbom br. 1083/2006 koja je pak stavljena izvan snage Uredbom br. 1303/2013, s učinkom na dan 1. siječnja 2014.

70 Stoga, s jedne strane, valja navesti da se Uredba br. 1303/2013 ne može primijeniti u ovom predmetu jer je pobijana odluka donesena 2009.

71 S druge strane, što se tiče Uredbe br. 1083/2006, iako, dakako, iz članka 108. drugog stavka navedene uredbe proizlazi da se određene odredbe te uredbe primjenjuju na programe financiranja u razdoblju od 2007. do 2013., navedena odredba također propisuje da se članak 100. te uredbe o postupovnim rokovima primjenjuje od 1. siječnja 2007. a da se pritom ne precizira razdoblje financiranja na koje se ta odredba odnosi.

72 Valja nadodati da se članak 100. Uredbe br. 1083/2006 jednako tako primjenjuje na programe koji prethode razdoblju od 2007. do 2013. te da je to u skladu s načelom prema kojem se pravila postupka primjenjuju neposredno nakon njihova stupanju na snagu (presude od 4. rujna 2014., Španjolska/Komisija, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, t. 98.; od 4. rujna 2014., Španjolska/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, t. 98.; od 22. listopada 2014., Španjolska/Komisija, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, t. 31.; od 4. prosinca 2014., Španjolska/Komisija, C-513/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:2412, t. 48. i od 24. lipnja 2015., Španjolska/Komisija, C-263/13 P, EU:C:2015:415, t. 53.; vidjeti također u tom smislu presudu povodom žalbe, t. 84.).

73 Osim toga, ta sudska praksa potvrđena je presudama od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-139/15 P, EU:C:2016:707, t. 89.), i od 21. rujna 2016., Komisija/Španjolska (C-140/15 P, EU:C:2016:708, t. 89.), što Komisija ne osporava.

74 U ovom predmetu, upravni postupak zbog kojeg je donesena pobijana odluka, u kojem je izmijenjena financijska potpora dodijeljena Kraljevini Nizozemskoj za razdoblje od 1994. do 1999., odvijao se od 2004. do 2009.

75 Prema tome, Komisija je prilikom donošenja pobijane odluke trebala poštovati šestomjesečni rok iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

76 S tim u vezi, valja pojasniti da, u skladu s tom odredbom, Komisija mora donijeti odluku o financijskoj korekciji u roku od šest mjeseci od datuma saslušanja predstavnikâ dotične države članice, ako potonja nije prihvatila njezine privremene zaključke. Ako ne dođe do saslušanja, razdoblje od šest mjeseci počinje teći dva mjeseca od datuma kada je Komisija poslala poziv.

77 Stoga, ako država članica ne prihvati privremene zaključke Komisije, Komisijino upućivanje poziva na saslušanje ili održavanje saslušanja, prema okolnostima slučaja, predstavlja trenutak od kojeg se rok počinje računati.

78 Međutim, s jedne strane, iz spisa priloženog ovom predmetu proizlazi da je saslušanje kojem su prisustvovali Komisija i predstavnici Kraljevine Nizozemske održano u Bruxellesu (Belgija) 23. veljače 2009.

79 S druge strane, treba navesti da je pobijana odluka usvojena 23. prosinca 2009., odnosno deset mjeseci nakon saslušanja, što Komisija ne osporava.

80 Prema tome, Komisija nije poštovala rok od šest mjeseci iz članka 100. stavka 5. Uredbe br. 1083/2006.

81 Slijedom navedenoga, predmetnu tužbu valja proglasiti očito dopuštenom i poništiti pobijanu odluku u dijelu u kojem se primjenjuje na Kraljevinu Nizozemsku.

Troškovi

82 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, treba joj se naložiti snošenje troškova sukladno tužiteljevu zahtjevu.

83 Kraljevina Belgija i Francuska Republika snosit će vlastite troškove u skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (peto vijeće)

rješava:

1. **Poništava se Odluka Komisije C(2009) 10712 od 23. prosinca 2009. o smanjenju potpore koju je u okviru Programa inicijative Zajednice Interreg II/C „Zaštita od poplave Rajna-Meuse” Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) dodijelio Kraljevini Belgiji, Saveznoj Republici Njemačkoj, Francuskoj Republici, Velikom Vojvodstvu Luksemburgu i Kraljevini Nizozemskoj na temelju Odluke Komisije C(97) 3742 od 18. prosinca 1997. (EFRR br. 970010008) u dijelu u kojem se odnosi na Kraljevinu Nizozemsku.**

2. **Europskoj komisiji nalaže se snošenje troškova.**

3. **Kraljevina Belgija i Francuska Republika snosit će vlastite troškove.**

U Luxembourgu 13. rujna 2017.

Tajnik
E. Coulon

Predsjednik
D. Gratsias